

VAIE

Otsuse taotluse mitterahuldamise osas

30.04.2024 nr 11.4-30/24/325

määrus nr 48 „Töölase konkurentsivõime toetamine“ taotlusvoor.

Vaide esitaja:

Targa Töö Ühing MTÜ, 80251762, Harju maakond, Tallinn, Põhja-Tallinna linnaosa, Telliskivi tn 46/2-10, 10611

Esitame vaide järgmistele hindamiskomisjoni poolt välja toodud hinnetele ja nende põhjendustele:

2.1. Projekti põhjendatus, Maksimum punktid 6, hindajate hinnangul antud projektile antud hinnang: 3

Selgitus punktile 2.1: Projekti olemasoleva olukorra ja projekti vajaduse põhjendatus olukorra analüüsist lähtuvalt, mh projekti tegevuste selgus, teostatavus ja mõistlikkus. (e-toetuse taotlusvormi sisu alajaotuse andmeväljad „olemasolev olukord ja ülevaade projekti vajalikkusest“, „näitajad“ ja „tegevused“).

Hindajad on kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Hindajate hinnangul on samas taotleja analüüs võimalike takistuste osas, mis sihtgrupi töölerakendumist IKT valdkonnas mõjutavad, kitsas (paindlikud võimalused tegevustes osalemiseks, teadlikkus IT valdkonna võimalustest, motivatsioon ja enesekindlus) ning ei analüüsi täiendavaid võimalikke takistusi projektitegevustes osalemisel, tööturule siirdumisel ja seal püsimisel (näiteks tervislikud, sh vaimse tervisega seonduvad probleemid, erivajadustest tulenevad piirangud, sotsiaalsed probleemid, tööharjumuse puudumine). Taotleja toob küll välja (tegevused, projektijuhtimine), et vajadusel suunatakse osalejad abi juurde, nagu näiteks võlanõustaja, psühholoog ning osalejatele jagatakse infot erinevate koolituste ja tugimeetmete osas, sealjuures: Töötukassa Karjäärikeskuse teenused; välismaalastele mõeldud tugiteenused, tasuta eesti keele koolitused, tasuta IKT mentorlusprogrammid, tasuta IKT koolitused jne (taotlus: näitajad), kuid taotluses puudub info selle kohta, kas taotleja omab võimalike teenusepakkujatega eelkokkuleppeid ja/või teadlikkust, millises mahu ja milliseid teenuseid on osalejatel võimalik saada väljaspool projekti tegevusi.”

Meiepoolsed argumendid:

1. Taotluses on välja toodud, et osalejad suunatakse vajadusel vastava abistava teenuse või organi poole, mis tähendab, et me oleme antud riski analüüsinud ja ei ole õige väita, et me ei ole seda teinud.
2. Lisaks toome välja, et Taotleja on antud projektis keskendunud IKT oskuste suurendamisele ning ei oma pädevusi, et aidata osalejad näiteks vaimse tervise, sotsiaalsete või muude säärase probleemide korral, seepärast suuname nad õigete instantside juurde.
3. Määruses ei ole välja toodud, et peame esitama tõendeid, et meil on projektist väljaspool asuvate toetavate teenuste pakkujatega näiteks terviseasutused, võlanõustajad vm. eelkokkulepped, seega ei ole õigustatud vähendada punkte selliste tõendite puudumise eest. Antud tõendite toomiseks puudus ka etteantud vorm või koht taotlusvormil.
4. Lisaks ei ole ka määruses välja toodud, et peame esitama tõendeid projekti meeskonna pädevuste, teadlikkuse ja suutlikkuse kohta (ei olnud ka säärast kohta, kus seda kirjeldada), mis tähendab, et taaskord on alusetu selle argumendi põhjal punkte vähendada.
5. See, et osalejatel võib esineda probleeme, mistõttu nad programmi edukalt ei läbi, on kooskõlas ka projekti meetme ehk määruse eesmärkidega - nimelt on eesmärk, et 40% projektis osalenute konkurentsivõime tööturul osalemiseks tõuseb. Seega, ei ole võimalik oodata, et me 100% kõigi osalejate erinevaid probleeme suudame ühe projekti raames lahendada.
6. Lisaks toome välja, et meetme eesmärk on osalejate **konkurentsivõimet tööturul toetada**, mitte tagada, et nad siirduvad ja püsivad tööturul. Seega, kui osaleja läbib programmi ja tema IKT pädevused on suurenenud, kuid ta ei saa mõnel põhjusel tööturule koheselt naasta (nt tervislikud probleemid), või ta lihtsalt ei soovi tööturule naasta, on projekti ja meetme eesmärk ikkagi täidetud, sest osaleja konkurentsivõime on läbi IKT pädevuste omandamise suurenenud.

Lisaks on hindajad on kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Taotlus ei ava, kas ja kuivõrd võtab taotleja osalejate selekteerimisel arvesse erinevaid võimalikke takistusi terviklikult ning analüüsib, kuivõrd on projekti sekkumisloogika piisav ja sobilik konkreetse potentsiaalse osaleja tervikvajadustest lähtuv. Riski, et projekti sekkumisloogika ei käsitle sihtgrupi võimalikke vajadusi terviklikult, suurendab taotleja väljatoodud põhimõtte, mille järgi eelistatakse kandidaatide rohkuse korral tööturul nõrgemal positsioonil olevaid osalejaid (taotlus, projekti kasusaajate täpsustus), mis hindajate hinnangul suurendab tõenäosust, et osalejatel on täiendavaid takistusi projektitegevustes osalemisel ning tööturule siirdumisel/konkurentsivõime tõstmisel, mille osas vajavad osalejad tuge ja/või Nõustamist.”

Meiepoolsed argumendid:

1. Määruses ei olnud nõuet, ega ka taotlusvormil kohta, kus selgitada pikemalt osalejate valimise kriteeriume ja meetodit, seega on alusetu selle selgituse puudumise tõttu punkte vähendada.
2. Tööturul nõrgemal positsioonil olevate osalejate (st töötud, madalama palgaga tööd tegevad inimesed, ja spetsialistid, kes vajavad IKT oskusi, et säilitada töö) valimine ei

tähenda koheselt, et antud osalejatel on vaimse tervise probleemid, muud tervislikud probleemid, puuduvad tööharjumused, jne. Leiame, et see on alusetu järeldus, ei ole vastavuses palgalõhet puudutavate analüüsidega (mis olid esitatud ka taotluses ja toovad välja, et peamine põhjus, miks naised on tööturul haavatamas positsioonis on naiste ja meeste koondumine erinevatele ametikohtadele: <https://www.vordsedvoimalused2020.ee/segregatsioon/>; <https://vordsuskeskus.ee/et/koik-teemad/sooline-vordsus/sissejuhatus/olukord-eestis>; https://www.google.com/url?q=https://www.mkm.ee/en/media/9144/download&sa=D&source=docs&ust=1715163258118918&usg=AOvVaw0Gv0F-9eml_3k7e77PYFBA), ja võib tõlgendada isegi sihtrühma diskrimineerimisena.

Lisaks on hindajad kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Taotleja on planeerinud sihtgruppi suunata erialakoolituste läbimiseks Coursera keskkonda, kus koolituste läbimine eeldab inglise keele oskust, kuid **taotluses ei ole täpsustatud nõutud keeleoskuse taset** ega analüüsitud, kuivõrd suureks takistuseks võib madal keeleoskus saada koolituse edukal läbimisel ning ka tööturule sisenemisel IT sektoris.”

Meiepoolsed argumendid:

1. Oleme taotluses selgitanud, et kandideerimisel tuleb osalejatel täita ingliskeelne kandideerimise avaldus (sh esitada ingliskeelne motivatsioonikiri, lahendada inglise keelsed ülesanded, jne), mille abil me hindame osalejate inglise keele taset. Seega, me valime programmi osalejad, kelle inglise keele tase on piisav antud programmi läbimiseks, ning täiendav riskianalüüs või kursused antud teemal osutuvad ebavajalikuks. Seega leiame, et on alusetu antud põhjendusel punkte vähendada.

Lisaks on hindajad on kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Taotluses ei ole välja toodud sihtrühmale kavandatud tegevuste **ajakava kogu projektis osalemise perioodil**, mistõttu ei ole hindajatel võimalik anda hinnangut, kuivõrd on tegevuste ajaline loogika eesmärgid ja sihtgrupi vajadusi silmas pidades mõistlik ja efektiivne.”

Meiepoolsed argumendid:

1. Taotlusvormil ei olnud kohta, kus ajakava esitada, oleksime seda muidu meelsasti teinud.
2. Lisaks, ajakava on Taotlejal olemas, ja oleksime ajakava ja vajaliku lisainfo esitanud, kui oleksime saanud vastava päringu, kuid ühtegi päringut projekti sisu osas meile ei laekunud.

Lisaks on hindajad kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Taotleja toob välja, et kõigile projektis osalejatele pakutakse IT tugispetsialisti koolitust ning huvilised võivad läbida veel täiendavalt ühe koolituskursuse lähtuvalt spetsialiseerumise huvidest. See sekkumisloogika tõstatab mitmeid küsimusi, millele taotlus vastust ei anna ning seega ei võimalda hindajatel veenduda, kas antud sekkumisloogika on otstarbekas ja eesmärgipärane:

- Taotleja toob välja, et näeb sihtgrupina erineva tausta ja vajadusega naisi, kuid plaanib

kogu sihtgrupi suunata IT tugispetsialisti koolitusele. **Täpsem koolituse sisu pole välja toodud. Taotlus ei sisalda analüüsi või põhjendusi, miks on valitud just antud koolitus ja kuivõrd antud koolituse läbimine on otstarbekas kogu sihtgruppi silmas pidades** (55+ naine, kes soovib tõsta digipädevuse taset, et oma olemasolevas rollis konkurentsivõimelisem olla ning IT sektorisse siseneda sooviv ning edasiõppimisest huvitatud noor ei pruugi vajada täpselt sama sissejuhatavat koolitust). **Puudub ka info koolituse läbiviijate ja metoodika kohta.** Hindajad ei saa seega olemasoleva info baasil kindlustunnet ja selgust, et koolituse valik on põhjendatud ja eesmärgipärane.

- **Puudub analüüs, kuivõrd on täiendavate koolituste sisu ja omandatavad pädevused vastavuses tööturu ootustega ning milline mõju on täiendava erialakoolituse läbimisel sihtgrupi konkurentsivõimele lähtudes tööturul nõutavatest pädevustest.**
- **Jääb ebaselgeks, kas projektis osalejad saavad läbida Courseras ainult maksimaalselt kaks koolitust või annab litsents neile võimaluse läbida kõiki Coursera koolitusi piiramatus mahus** (eraisikule on Coursera täisliitsentsi tasu võrdlusena 367 eurot/aastas). Nii piiratud (kursustepõhise) litsentsi kui ka täisliitsentsi korral ei anna projektitaotlus vastuseid mitmele küsimusele. Piiratud litsentsi puhul ei ole kursuste valik piisavalt põhjendatud ning seotud tööturu vajadustega ning täisliitsentsi puhul ei ole selge, kas osaleja võiks soovi korral ka rohkem kursuseid läbida ning miks on projektis sel juhul piiratud kursuste arv kahega osaleja kohta selle asemel, et toetada iga osaleja individuaalse õpingutekava väljatöötamist ja läbimist projekti perioodi jooksul.”

Meiepoolsed argumendid:

1. Täpsema koolituse sisu (iga pakutud kursus on mahus 200 tundi), kursuste valikule eelnenud analüüsi tulemuste, jms välja toomiseks puudus võimalus. Toome taaskord välja, et nii projekti põhjendatuse kui ka projekti enda kirjeldamiseks oli 3000 tähemärki ette antud. Seega, leiame, et on alusetu selle põhjal punkte vähendada, et info puudus, kuna info edastamiseks olid väga piiratud võimalused. Lisainformatsiooni (mis ei olnud nõutud) ka ei küsitud Taotlejalt juurde. Ühtegi päringut hindajatelt selles osas ei tulnud.
2. **“Puudub ka info koolituse läbiviijate ja metoodika kohta”** Projekti taotlusel ega ka määruses ei olnud nõutud projekti meeskonna kirjeldus ja pädevuste tõendamine. Kui see oleks võimalik olnud, oleksime seda meelsasti teinud, kuna Taotleja on varasemalt korraldanud ja korraldab käesoleval hetkel mitmeid suuremahulisi IKT koolitusprogramme tööturul nõrgemas positsioonis olevatele naistele (ka Coursera kursuste baasil), millest johtuvalt on meie meeskonnal piisav pädevus olemas, mis on tõestatav ka tehtud töödega. Kuna projekti meeskonna pädevuse kirjeldamine ega ka varasemate tööde esitamine ei olnud nõutud ja selleks ei olnud ka võimalust, siis leiame et punktide vähendamine ei ole põhjendatud.
Lisaks puudus projekti taotluse vormil koht, kus kirjeldada pikemalt programmi metoodikat. Seega ei ole alust vähendada punkte põhjendades, et ei olnud piisavalt infot metoodika osas. Oleksime meelsasti avanud pikemalt nii projekti metoodikat,

varasematest töödest saadud kogemusi kui ka projekti meeskonna pädevusi, kui selleks oleks olnud võimalus.

3. ***“Puudub analüüs, kuivõrd on täiendavate koolituste sisu ja omandatavad pädevused vastavuses tööturu ootustega ning milline mõju on täiendava erialakoolituse läbimisel sihtgrupi konkurentsivõimele lähtudes tööturul nõutavatest pädevust”*** - sellist analüüsi ei olnud nõutud, seega ei ole alust selle puudumise tõttu punkte vähendada. Samas on meil vastavad analüüsid tehtud ja taaskord oleksime sedalaadi infot jaganud, kui oleks olnud võimalus - kuid vastavat päringut ei laekunud projekti sisu osas projekti hindamise faasis.
4. ***Jääb ebaselgeks, kas projektis osalejad saavad läbida Courseras ainult maksimaalselt kaks koolitust või annab litsents neile võimaluse läbida kõiki Coursera koolitusi piiramatus mahus”***. Oleme selgitanud, et kõik osalejad läbivad esialgu IT Tugispetsialisti kursuse, mis annab baasteadmised IKT-st. Seejärel saavad nad valida ühe spetsialiseerumise (andmeanalüüsi, UX disaini, Pythoni, küberturbe või projektijuhtimise teemal. Oleme välja toonud, et kõik kursused on mahukad, (vahemikus 160-240 tundi), mis tähendab, et osalejad jõuavad aastas läbida keskeltläbi kaks kursust. Baaskursus+põhjalik spetsialiseerumise kursus on piisavad, et asuda praktikale/töölle. Lähtuvalt meie varasemast kogemusest, oleme tuvastanud, et ei ole mõistlik programmi ühe osaleja jaoks kujundada pikemaks kui 1-1,5 aastat (koos mentori toega), kuna meie eesmärk on võimalikult kiiresti saada osaleja suurema sissetulekuga tööle, misjärel ta saab juba ise edasi õppida omal käel ja omade vahenditega. Samas, kui osaleja jõuab, võib ta valida ka mõne muu spetsialiseerumise lisaks. Sellegipoolest on meie kogemus näidanud, et paljude kursuste tegemise asemel on olulisem võimaldada osalejatel läbida paar põhjalikku kursust ja anda osalejatele juurde vajalik tugi (kontaktvõrgustiku loomine, kohtumised IKT-s töötavate professionaalidega ja värbajatega, karjääri planeerimise oskused, IKT töövõimaluste maastiku tutvustamine, tugeva CV loomine, mentorlus jms), et osaleja astuks peale kursust otsustava sammu praktika, töö või edasiõppimise suunal. Ebaselgust antud küsimuses võib põhjendada asjaoluga, et taotlusvormil ei olnud võimalik esitada projekti ajakava ega ka pikemalt lahti kirjutada programmi metoodikat (seda ei olnud nõutud ka määruses), ning seega, leiame, et on põhjendamatu antud info puudumist ja sellest tekkinud ebaselguse tõttu punkte vähendada.

2.2. Riskianalüüs, maksimumpunktid 2, punkte antud 1.

Selgitus hindamiskriteeriumile: (välised ja sisemised riskid)

Hindajad on kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Sihtgrupp ei oma piisavat (erialast või üldist) keeletaset läbimaks koolitusi (sihtgrupi valikuetapis teostatud tegevused ei ole piisavad tuvastamiseks vajalikku keelepädevuse taset) (vt täpsemalt ka punktis 2.1. toodud vastavasisulist selgitust).”

“Osalejatel on täiendavaid takistusi projektitegevustes osalemisel või tööturule siirdumisel ja seal püsimisel, mida projekti sekkumisloogika ei käsitle (vt täpsemalt ka

punktis 2.1. toodud vastavasisulist selgitust).”

Meiepoolsed argumendid:

1. Hindamiskriteeriumites ei ole välja toodud, et oleks olnud vajalik esitada sihtrühmaga seotud riskid. On öeldud, et vaja on kirjeldada projekti tegevusega seotud **sisemisi ja väliseid riske**, mida oleme teinud, ja mida on ka hindajad välja toonud: *“Taotleja on riskianalüüsis toonud välja erinevad välised ning sisemised riskid ning kirjeldanud nimetatud riskide maandamisvõimalusi.”* Seega leiame, et riskianalüüsi punktide vähendamine oli põhjendamatu.
2. Lisaks võib projekti taotluselt lugeda, et hindamiskomisjoni poolt välja toodud riskidega oleme juba arvestanud. Näiteks on plaanitud, et antud programmis on programmijuht tihedas üks-ühele kontaktis iga osalejaga, et olla teadlik võimalikest probleemidest, mida osaleja kogeb, ning vastavalt võimalusele toetada osalejat programmi siseste ressurssidega (nt. mentorlus, vm), või suunata osaleja välise teenusepakkuja juurde (tervise teenuse pakkujad, töötukassa, jne).
3. Inglise keele riskiga seotud maandamistegevus on inglise keelne taotlusvorm, mille esitamine on eelduseks kursusele osalejaks valmises ning mida oleme samuti kirjeldanud taotluses.

2.3. Projekti tegevuste elluviimiseks kaasatud partnerid ja Koostööpartnerid, maksimumpunktid 3, punkte antud 0.

Pikem selgitus puudub. On vaid välja toodud, kust antud infot taotlusvormil leida: (e-toetuse taotlusvormi alajaotus „partnerid“, „tegevused“ ja taotlusvormi lisa 3 „Partneri kinnituskiri“)

Hindajad on kriitikana välja toonud järgmised asjaolud:

“Projekti tegevuste elluviimiseks ei ole kaasatud partnereid. Taotleja viitab küll taotluse tekstis erinevatele tööandjatele ja senise tegevuse käigus kujunenud koostöövõrgustikule, kuid täpsemaid koostöökokkuleppeid konkreetsete osapooltega projekti tegevuste elluviimiseks taotlus ei kirjelda.”

1. Määruses on nõutud vaid partneri kinnituskiri. Koostööpartnerite osas kinnituskirju või muid koostöökokkulepet tõendavaid materjale ei ole nõutud ning ei olnud ka vastavat vormi, mida oleksime saanud täita. Seega on alusetu antud argumendi alusel punkte vähendada. Heal meelel oleksime antud info esitanud, kui see oleks olnud võimalik.
2. Lisaks leiame, et on ebaselge, mida antud punktis hinnatakse. Puudub selgitus, kas hinnati partnerite ja koostööpartnerite sobivust projekti eesmärkidest lähtuvalt, või nende olemasolu. Igaljuhul on antud taotluses mõlemad punktid täidetud, kuna koostööpartneriteks on IKT sektori tööandjad, mis on otseselt kooskõlas projekti tegevuste ja eesmärkidega.

Kokkuvõte: Kuna eksperthinnangus on mitmeid küsitavusi ja ebakõlasid määrusega ning taotlusele esitatud nõuetega, siis soovime, et eksperthinnang ja sellega seotud otsus

taotluse rahastamist mitte toetada tühistatakse, ning kutsutakse kokku uus ekspertkomisjon taotluse uuesti hindamiseks. Taotleja poolne lisapalve on, et uus komisjon kindlasti tutvuks kõikide antud vooru puudutavate määruste ja infomaterjalidega (sh infopäeva salvestus), et olla samas infoväljas, nagu olime meie projekti taotlust koostades.

Allkirjastatud digitaalselt

Ave Laas

Juhatuses liige, MTÜ Targa Töö Ühing